

VIENYBĖ

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 N. 14 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. BALANDŽIO (APRIL) 10 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Mokslininkas su lietuviška pavarde, dr. G. R. Miczaika, New York Times skundžiasi, kad astronomijos srityje rusai pralenkė amerikiečius...

Astronomai, kurie naktimis dirba, o dienomis miega, visada buvo dėmesio ir pagarbos verti žmonės. Bet ypač šiais sputnikų ir satelitų laikais...

Buvo laikai, kada naujų šalių atradėjai bei užkariautojai neturėjo sau lygių didvyrių eilėse. Bet laikai keitėsi, ir pramonės organizatoriai užėmė jų vietą.

Dabar, lyg griautinis už kalnų, nujautimas mums sako, kad tas tikstančius metų trukęs išvermingas budėjimas po žvaigždėmis apsiašarojusiu dangumi nebuvo veltui.

Dar metai, dar dešimtmetis, ir susisiekimo su kitais pasauliais atveju, žmonija bus išaugusi iš savo kūdikystės amžiaus.

Sukilimas Tibete ir Dalai Lamos pasitraukimas į Indiją, be abejo, atsirugs Kinijos komunistams.

Reikia žinoti, kad budizmas, su Dalai Lama priešakyje, yra didžiausias religinis sąjūdis pasaulyje. Tik vienoje Kinijoje, iš kur yra kilęs ir dabartinis Dalai Lama, apie du šimtai milijonų budistų. O kur dar Ceilonas, Tailandas, Vietnamas, Laos, Kambodžia, Japonija ir Indonezija, nekalbant jau apie pačią Indiją, kur prieš 2,500 metų gimė Gautama Buda ir jo mokslas.

Vadinasi, šimtam milijonų budistų, kuriems Nehru ir kiti Tolimųjų Rytų valstybininkai iki šiol skiepėjo neutralumo dvasią komunizmo atžvilgiu, dabar atsiradė akys.

Ir ką gi tie šimtai milijonų budistų dabar mato?

Išivaizduokime, kaip pasaulio katalikai jaustųsi, jeigu komunistai užimtų Romą ir pradėtų saudyti (iš armotų) į Vatikaną...

Prof. K. Pakšto idėją sukurti "Mažąją Lietuvą" Britų Honduroje kai kas vadina "nauju sumanymu".

Ir tikrųjų, tai nėra naujas sumanymas.

Panašią idėją buvo gimusi Aušros bendradarbio Andriaus Vištelio galvoje. Jis buvo sumanęs povandeniniais laivais iškraustyti visą lietuvių tautą į Pietų Ameriką...

Ir viso, tautų kelimosi istorijoje, tai nėra nei nauja, nei originalu. Žydai, su savo kraustymusi į Palestiną, tebėra aktuales ir mūsų laikais...

Lietuvių kolonijos ar net naujos valstybės kūrimo idėja esmėje nėra bloga, tik jos įgyvendinimas, gal būt, truputį suvėlinatas.

Galia, kad, išskyrus Pakštą, niekas apie tai rimtai nepagalvojo anais laikais, kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė.

Kita vertus, kas iš lietuvių važiuos į tą Hondurą?

Neseniai iš Europos atvykusiems Karoliui ir Birutei Drugams praeitą šeštadienį Bieliuku bute, Richmond Hill, N. Y., buvo surengtas priėmimas, kuriame dalyvavo apie 20 asmenų. Nuotraukoje, iš kairės į dešinę, Ligija Bieliukienė, konsulas A. Smutis, Birutė Drugienė, dr. M. Gimbutienė iš Bostono, Karolis Druga ir Br. Bieliukas. J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Tarptautiniai užkulisiai

Dėl visko kaltas... Bismarckas

Spekuliacijos, belaukiant viršūnių konferencijos: Ko nori Sovietai? Federacijų sistema, kad apsaugojus Rusijos vakarinę sieną konflikto su Kinija atveju! Vokietijos katalikai už Europos nelaimės kaltina geležinį kanclerį Bismarcką, kuris sutrukdė normalią istorijos eigą. Lietuvai vieta Šiaurės Rytų Federacijoje

Ko galima tikėtis iš valstybės galvų (summit) konferencijos? Sakoma, kad Vakarų užsieny reikalų ministrai, kurie gegužės mėn. 11 d. Ženevoje susitiks su savo sovietiniu kolega, kad nustačius "summit" konferencijos dienotvarkę, užims laukiamą poziciją, atseit, lauks ką pasiūlys sovietai. Ko gi nori sovietai? Britų premjeras Macmillanas įtikinėjo savo kolegas Bonnoje, Paryžiuje ir Washingtone, kad N. Chruščiovas rimtai bijo, jog JAV pirmai progai pasitaikius gali užpulti Sovietų Sąjungą!

Konferencijos tikslas būtų nuraminti sovietus, duodant jiems vienu ar kitu būdu suprasti, kad būklė Rytų ir Vidurio Europoje yra "fact of life", kurio Vakarai nesirengia keisti.

"Bet — samprotavo balandžio 6 d. TIME magazinas — jei sovietų Rytų Vokietijos ir Rytų Europos kontrolė yra toks aiškus faktas, kam gi Chruščiovui rūpi gauti daugiau ar mažiau oficialų pripažinimą? Toks pripažinimas teisiniai užantspaudotų sovietų kolonializmą, panaikindamas visas viltis okupuotuose kraštuose.

Įkarai tuo būdu padėtų Rusijai, bet nusilpnintų save."

Derybose dėl dabartinės padėties legalizavimo britai bandytų savo idėją dėl tam tikros (Nukelta į 5 psl.)

APAČIOJE:

"Visu veidu į Lietuvą? Jeigu gerai išsivertinsime į šios minios veidus, apsiniaukusius ir susimąčiusius, tai pamatysime, kad kiekvieno jų akimis žvelgia į mus dabartinė Lietuva... Tai įvyko praeitą mėnesį Vilniuje, atidengiant paminklą rašytojui Petriui Cvirkai.

Jarošeko Kvartetas, kurio koncertai įvyks balandžio 18 ir 19 d. d. Brooklyne ir Hartforde. Iš k. į d.: V. Dargis, A. Peškys, L. Jarošekas ir J. Avelis.

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

Sportas yra svarbus asmens auklėjamas veiksnys. Sportas jungia žmones, jiems suteikia puiklį, sveiką pramogą. Per sportą gražiai reprezentuojama savoji tauta.

Lietuviai buvo puikūs sportininkai prieš kelius šimtus metų, įveikę kitas Europos tautas ir savąją imperiją išplėtę iki vieno milijono kvadratinį kilometrų ploto. Nepriklausomos Lietuvos laikais lietuviai vyravo Europoje lėtisoje eilėje sporto šakų. Lietuvių tautos dukros ir sūnus, nors laikinai netekę savo Nepriklausomybės ir gyvendami įvairiuose kraštuose,

nuolatos pagarsi kaip nepaprastai iškilūs sportininkai. Pav., Prancūzijos krepšinio rinktinės treneriu yra lietuvis, geriausiai Sovietų Sąjungos krepšinio yra lietuviai, pasaulinė jieties metimo čempionė yra lietuvaitė Birutė Zalagaitytė — Kalėdienė, pasaulinės klasės vandens sportininkai, bėgikai yra jaunieji lietuviai, šiuometinis pasaulio krepšinio meistras Brazilija, karūną laimėjęs 1959 metų sausio 31 d. Čilėje, geriausias savo žaidėju laiko jų komandos pažibą lietuvių Voldemarą Blatkauską. Panašių garsenybių galėtume

surašyti labai daug.

Kalifornijoje gyvendami lietuviai, kad ir labai toli nuo savo Tėvynės, mato būtiną reikalą jungtis į sportinį vienetą, kad bent kuo prisidėjus prie tradiciniai gražaus lietuvių sportinio aktyvumo.

Tuo tikslu organizatoriai Los Angeles, Calif. 1959 metų balandžio 19 d. 12 val. 15 min. šv. Kazimiero parapijos patalpose, 2716 St. George St., šaukia steigiamąjį lietuvių sportininkų — susirinkimą. Į jį maloniai kviečiami atvykti visi sportuojantys, nori sportuoti bei sportavę lietuviai, vyrai ir moterys. Pakvieskite savo artimuosius!

Numatoma prakilnuoti keletas sporto šakų. Ar tai pavyks — priklausys nuo įstojančių, dalyvaujančių. Kai kurios sporto treniruotės bus tuojau pradėtos.

Itin kviečiamas lietuviškas jaunimas!

Būsimą Los Angeles lietuvių sporto vienetą, kuriam vardas bus vėliau parinktas, tarp kitų garbingų asmenų, remti sutiko ir pasaulinio garso sportininkas Pranas Lubinas, už sportą laimėjęs aukso medalį pasaulinėje sporto olimpijadoje Berlyne 1936 metais. A.G.

D. KLINGA

FAKSU PILDYTOJAS
VERTEJAS
337 Union Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.

JOHN BALTADUONIS

FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

J. Markiewich

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
NEW HAVEN, CONN.
Telefonas: LOcust 2-9229

Jarošeko Kvartetas koncertuoja New Yorke ir Hartforde

Litido Jarošeko vadovaujamas vyrų balsų kvartetas, kuris su dideliu pasisekimu dainavo Lietuvoje ir vėliau Vokietijoje, dabar atsikūrė Chicagoje ir jau davė visą eilę koncertų. Šis kvartetas, pakviestas New Yorko, Hartfordo ir Waterburio akademikų skautų, balandžio 18 d. koncertuos Grand Paradise salėje, Brooklyne, o balandžio 19 d. — Lietuvių Piliečių Klubo salėje, Hartforde. Šia proga L. Jarošekas Vienybės bendradarbiui atsakė į keletą klausimų.

— Ka galėtumėte pasakyti apie Jūsų Lietuvoje ir Vokietijoje turėtą kvartetą ir dabartinį ir kuris, Jūsų nuomone, buvo pajėgiausias kvartetas?

— Tiek senojo studentų kvarteto dalyviai, tiek dabartinio, išskyrus bosą J. Avelį, yra tie patys, t.y. A. Peškys, V. Dargis ir aš pats. Senasis kvartetas išilaikė 7 metus. Dabartinis atsikūrė vos 1958 m. vėlyvą rudenį. Šilti spaudos ir publikos kvarteto pasirodymų įvertinimai duoda pagrindo tikėti, kad kvartetas yra atsiekęs gana aukšto lygio, ir, kiek daugiau padirbėjęs, prilygs Lietuvoje turėtam lygiui.

— Kada Jūsų kvartetas buvo sulaukęs didžiausio pasisekimo?

— Savo Zydėjimo laikotarpį kvartetas apvynikavo Kaume Jaunimo teatre trijų metų veiklos koncertu, talkininkaujant operos solistei G. Matulaitytei. Okupanto primetai kareiviavimo prievolei išvengti, kvartetas buvo priverstas pereiti į profesionalinį gyvenimą. Dainavome įvairiomis kalbomis, bendravome su įvairių tautų menininkais. To laikotarpio geriausių koncertu laikyčiau dainuotą Dresdeno lietuviams, talkininkaujant bosui Ip. Nauragiui. Pokarinės Vokietijos laikais sunku ir pasverti koncertų lygį, nes jų buvo tiek daug — lietuvių stovyklose, amerikiečių kariams, lietuvių darbo kuopoms ir kt. Dabartinio sąstato kvarteto geriausių pasirodymą laikau Draugo romano premijos (teikimo metu.

— Ka galėtumėte pasakyti apie savo paties ir likusių kvarteto vyrų muzikalinę karjerą?

— Aš pats esu "pardavęs dūšią" kvartetų organizavimui

Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje. Su mažu vienetu patogu važinėti, ir malonu dainuoti. Muzikos konservatorijoje pas Joną Švedą pučiau tromboną, o vėliau pas Joną Butėną studijavau dainavimą. Kvartetams vadovauju nuo mokyklos suolo. Su "studentų kvartetu" buvome gerai žinomi ir kitataučių tarpe. Šiuo metu vadovauju Rockford, Ill., vyrų chorui. Mūsų tenoras Antanas Peškys yra buvęs Vilniaus Operos artistas. Atvykęs į JAV, 3 sezonus dainavo Civic Operos chore Chicagoje. Nuolatos dainuoja lietuviškų operų ir operėlių pastatymuose kaip solistas. Visą laiką dainuoja solo partijas garsiam Paulistų bažnytiniam chorui. Baritonas Vytautas Dargis irgi buvo Vilniaus Operos artistas. Jis Kanadoje yra buvęs daugelio chorų organizatorių ir dirigentas. Jis yra dabartinio mūsų kvarteto inspiratorius. Mūsų bosas Jonas Avelis šiuo metu priklauso Chicago Civic Operos ir Paulistų chorams. Gimęs ir augeęs Chicagoje. Lietuvoje lankėsi su Pirmyn chorui, ir Tautinėje Olimpijadoje žaidęs tenisą ir krepšinį. Yra priklausęs ir kitiems kvartetams.

— Kokią programą patieksite rytinio pakraščio lietuviams, kurie atsilankys į Jūsų koncertus?

— Pradžioje klausytojus nuveiksime rimtai su puikdomis mūsų laudies melodijomis — Mylėjau mergelę, (laudies daina), Ar tu žinai, harm. A. Vanagačio, Po daržulį, Vl. Jakubėno. Toliau bandysime nuskaidrinti dalyvių veidus lengvais ir žaislingais dainų tonais, giedrais sąskambiais, žavingais tango ir aktualijų pilnomis dainomis, pav., Blynai (pagal lietuvišką receptą), tango "Aguona", komiška serena "Pepita", sulietuvinta Zuzana, makaronus ir kt.

— Ka kvartetas norėtų pasakyti rytinio pakraščio visuomenė?

— Kvartetas skiria visiems dainos mylėtojams pasimatymą New Yorke ar Hartforde ir tiki, kad kvartetas ir jo klausytojai po koncertų turės malonių prisiminimų.

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ĮSTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan Association

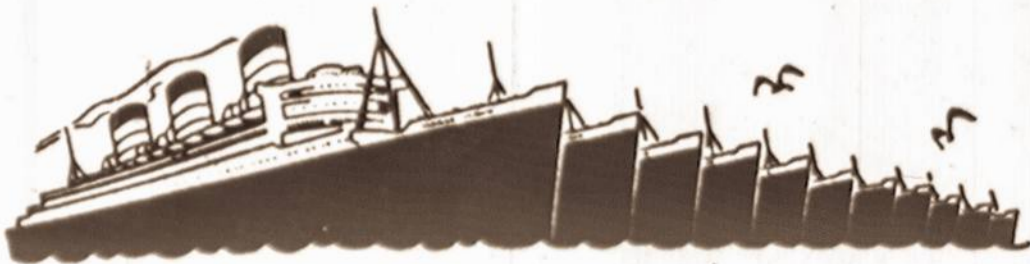
24 DAVIS AVENUE KEARNY, N. J.
Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, švent., nuo 9 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,860,000 MOKAMA 3¼%
Apdrausta iki 10,000 Telefonas WY 1-7260

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

KELIONĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.
PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.
APDRAUDA - visokiausios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.
NUOSAVYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas pataravimas.
FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 3, N. J.
Telefonas Market 2-4867

Traun's BARAS IR RESTORANAS

AUGUST TRAUN - Savininkas
N. E. cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 9-9352

Laidotuvių Direktorai

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 3-4110

Lietuviškoje Chicagoje

Quo vadis tautininkai?

Pirmas naujos ALTo valdybos posėdis - Tautininkai prieš užkandžius, tačiau už paramą VLIKui.

Kovo 31 d. pirmo posėdžio buvo susirinkusi Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba, kurią, kaip žinia, sudaro 4 vykdomojo komiteto nariai plus dar po vieną visų keturių srovėjų atstovą, atseit viso labo 8 žmonės. Posėdyje tačiau dalyvavo tik 6: L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla, T. Blinstrubas, A. Rudis ir J. Talalas. Mat, sandariečiai savo atstovo, šalia M. Vaidylos, dar vis nepaskyrė, o tautinės srovės atstovas vykd. komitete inž. E. Bartkus į posėdį neatvyko - buvęs užimtas savo biznio reikalais.

Posėdis prasidėjo bendra vakariene, į kurią daut. atstovas T. Blinstrubas demonstratyviai pavėlavo - tautininkai esą nusistatę prieš vaišinimąsi už ALTo pinigus. Antras dieno tvarkės punktas buvo VLIKo pirmininko dr. A. Trimako pranešimas apie jo paskutinę kelionę į Washingtoną, kur jis pastuntinio Kajecko lydėmas lankėsi Valstybės departamente, ir VLIKo klaidų sąmatą, kurios didžiausią dalį padengia ALTas. Posėdyje buvo nutarta VLIKui atleisti tam tikrą sumą.

E. Bartkaus nedalyvavimas ir ši kartą sukėlė kai kurių kalbų. Kaip atsimename, Bartkus nedalyvavo paskutinėje Vyk. Komiteto iškyloje į Washingtoną ir po to DIRVOJE paaiškino, jog nedalyvavęs todėl, nes 1. visiems vykd. komiteto na-

riams nebuvę reikalo važiuoti, o 2. kiti vykd. kom. nariai nesilaikę vieno savo nutarimo. Vyk. Kom. sekretorius dr. P. Grigaitis paskutinį Bartkaus teigimą paneigė, girdi, tokio nutarimo, apie kurį kalbą Bartkus, visai nebuvę...

Toks elgesys lietuviško gyvenimo stebėtojus vėl paskatino užsiminti vis dar neišspręsta mįslė: ko tautininkai siekia ALTe?

Paprastai gerai informuotose sluoksniuose teigiama, kad naujos ateivių bangos tautininkai esą nusistatę prieš dalyvavimą ALTe. Tą savo nusistatymą jie būtų ir pravedę, jei ne velionis A. Ollis, kuris buvo dalyvavimo taryboje šalininkas. Kalbama, kad ir E. Bartkus, nepaisant savo pareiškimo DIRVAI, labai nenori iš Vyk. Komiteto pasitraukti ir jo paskutinis nedalyvavimas posėdyje neturėjęs demonstratyvaus pobūdžio.

Tokiu būdu susidaro komlika padėtis: iš vienos pusės per spaudą varoma akcija prieš tarybą, ypač jos "spiritus movens" dr. P. Grigaitį, iš kitos pusės vistiek dalyvaujama tarybos posėdžiuose, nors ir po valgio.

Reišklamas nepasitenkinimas, kam ALTas remia VLIKą, tačiau paramos savo Nepriklausomybės Talkai nepraktoma-

Tokia laikysena, kurioje sunku įžūrėti bent kiek logikos ir išminties, padarė žalos tik pačiai tautinei srovei, nes paskatino dr. P. Grigaitį su ja nesiskaityti: ką nedarysi, vistiek jie iš ALTo nepasitrauks. Tuo tarpu tautinė srovė galėtų turėti daugiau prijuočiančių, negu visos kitos srovės kartu (dr. A. Trimako pranešimas balandžio 1 d. "demokratinėm grupėm" sutraukė viso labo 30 klausytojų), tik jai trūksta vadovybės sugebančios logiškai galvoti. Jei ALTas nereikalingas, kam jame dalyvaujama? Jei jis reikalingas, reikia parodyti ir tam tikro lojalumą!

Neturėjimas jokio nusistatymo ir jokio patrauklaus veikimo plano ateičiai verčia lietuviško gyvenimo stebėtojus paklausti: quo vadis tautininkai? (vm)

Lietuvis laimėjo 140,000 dolerių

Airų arklių lenktynių loterijoje ("Irish Sweepstakes") ši kartą pats didžiausias laimėjimas - 140,000 dol. - teko lietuviai A. Tėveliui Kanadoje.

Laimėtojas yra plačiai žinomas sportininkas, nevedęs, gyvena Hamilton, Ont. ir dirbo plieno fabrike, gana sunkų darbą. Aple laimėjimą jau buvo tuoj pranešta telegrafu iš Dublino. Kanados anglų ir prancūzų dienraščiai pažymėjo, kad Kanadoje 1959 m. Velykoms pats laimingiausias pilietis yra lietuvis.

Našlė prie savo vyro antkapio - gražiausio Garždų kaupo - praeitą žiemą. Tai vienybietės Marijos Diržienės, vietos siuvėjų kontraktoriaus Jurgio Diržio žmonos, mamytė, kuri siūsdama dukteriai šią nuotrauką, rašo: "Čia, kur gulį Tavo tėvelis ir mano vyras, laukia ir manęs tas amžinas gyvenimas po kryžium."

Naujas Literatūros Lankų numeris

New Yorke gautas aštuntas Literatūros Lankų numeris. Žurnalo didžiąją dalį užima 25 mūsų intelektualų pasisakymai apie lietuviškąją literatūrą. Grožinę literatūrą atstovauja A. McLeish, Paul Celan, Stefan George, W. B. Yeats, L. Andriekaus, A. Nykos-Nilūno eilėraščiai bei K. Barėno novelė. Išsamiai recenzuojami J. Baltrušaičio, K. Barėno, K. Grigaitytės, J. Grušo, J. Marcinkevičiaus, E. Mieželaičio, J. Savickio veikalai. Be to: Cz. Milosz straipsnis apie A.

Mickevičių, J. Žemkalnio apybraiža apie epinį teatrą ir vedamasis "Populiarumas ir poezija". Ilustracijos: K. Janulio ir R. Viesulo.

Šis naujas Literatūros Lankų numeris gaunamas Spaudos Kioske, 280 Union Ave., Brooklyne ir Almaus galerijoje, 77 Steamboat Road, Great Neck, N. Y. Norintieji gauti žurnalą paštu, siunčia 1 dol. čekį ar money orderį šiuo adresu: A. Landsbergis, 87-20 125 Street, Richmond Hill 18, N. Y.

AP's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR III - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

Vytautas Mazelis

FOTOGRAFAS - PORTRETISTAS
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas HY 7-4677

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street 700 Caroline Ave.
Brooklyn 1, N. Y. N. Valley Stream, N. Y.
MAin 4-6400 VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

AR NEPERMOKATE

uz savo automobilio apdrauda?

VIRŠ 21,000,000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA DAUGIAU, NEGU REIKALINGA.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAI PATARNAVIMUI, REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.

Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)
APDRAUDOS SPECIALISTAS
116-53 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-1477
NAMŲ ADRESAS:
106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

3 1/4 % METAMS
Dividentas pagal Jūsų sutaupas
(3% nuolatinio ir 1/4% priedo)
Skelbiama kas 3 mėnesiai
baigiantis 1959 m. kovo 31 d.

THE Kings County SAVINGS BANK
Incorporated 1860

Dividentai Mokami

METŲ KETVIRČIAIS

Pinigai padėti laiku ar prieš

Balandžio 14

neša dividendus nuo

Balandžio 1

Assets Over \$136,000,000
EASTERN PARKWAY OFFICE: 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Additional Banking Hours - Monday evenings 5 to 8 P.M.
BROADWAY OFFICE: 135 Broadway at Bedford Avenue
Additional Banking Hours - Monday evenings until 7 P.M.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor & Publisher, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y., Tel. APplegate 7-7257. Vytautas Meškauskas, Associate Editor, 2625 S. Harvey, Berwyn, Ill. Tel. Pioneer 9-2588.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn N. Y. Subscription Rates: USA, Canada and other countries \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Deimantinis Fondas

Jau buvo pranešta, kad Vienybė ruošiasi Deimantiniui Jubiliejui. Taip pat buvo pranešta, kad Vienybės 75 metų sukakčiai paminėti, organizuojamas Deimantinis Fondas, — fondas, kuriuo bus finansuojamos išlaidos, susijusios su šiuo jubiliejumi.

Ryšium su Vienybės sukaktimi, jau pernai metais pradėta rinkti medžiaga — senųjų laikraščio skaitytojų-veteranų biografines žinias, jų nuotraukas ir t. t. Iki Vienybės Deimantinio Jubilėjaus faktiškai ne liko nė dviejų metų, todėl DABAR laikas jam ruoštis. Svarbu, kad "deimantiniame numeryje" nebūtų praleista nė vienas svarbesnis įvykis laikraščio 75 metų istorijoje. Svarbu, kad kiekvienas skaitytojas-veteranas tame numeryje būtų tinkamai pagerbtas.

Šiam milžiniškam darbiui reikalinga visų mūsų skaitytojų nuosirdi tarka. Deimantinis Vienybės jubiliejus yra visų jos skaitytojų jubiliejus. Todėl ir Deimantinis Fondas turi būti visų Vienybės skaitytojų fondas.

Šiuo numeriu pradėdami, Vienybė kreipiasi į kiekvieną skaitytoją, prašydama piniginės aukos. Nes, be jubiliejinio numerio, kurio išleidimas yra susijęs su gana didelėmis išlaidomis, Vienybei dar būtina išgyti pora papildomų ofsetinių mašinų, kurių kaina siekia net 7,000 dolerių...

Prieš keletą metų Vienybė pereidama į ofsetinę spaudą, taip pat prašė, skaitytojų pagalbos. Prašė ir gavo. Šiandien kiekvienas mūsų skaitytojas mato, kad visa tai nebuvo veltui — Vienybė gražesnė ir tobulesnė, negu buvo. Dabar, visų mūsų skaitytojų remiamo Deimantinio Fondo dėka, Vienybė turės būti dar geresnė ir tobulesnė, negu yra.

Per šiuos 70 su viršum metų Vienybės skaitytojai visada buvo jautrūs visiems šio laikraščio reikalams. Ir nežūrėnt kas Vienybę leido, pavieniai asmenys ar jų bendrovės, tikroji laikraščio atrama visada buvo jo skaitytojai. Tik skaitytojų dėka, Vienybė galėjo gyvuoti. Todėl ir šį kartą tikimasi jų paramos.

Kurie iš Vienybės skaitytojų bus pirmieji Deimantinio Fondo nariai — matysime kitame numeryje.

Spaudos problemos

V. Meškauskas

DĖMĖ LIETUVOS ISTORIJOJE

Kodėl Lietuva spaudos laisve galėjo pasidžiaugti vos keletą mėnesių? Sena, bet dar vis aktuali problema. — Kvailios priemonės nieko nepadedą. Karo cenzūros pavyzdys.

Tai, ką dabar rašau, reikėjo parašyti jau prieš 20 metų. Dėmė Lietuvos istorijai buvo padaryta jau 1935 metais lapkričio 18 d. paskelbiant Lietuvos Vyriausybės Žinių 510/3538 nr. spaudos, spaustuvių ir spausdinimo reikmenų knygynų įstatymus, o tų pat metų gruodžio 31 d. VZ 518/3601 nr. "taisyklės nešiotinai ir vežiotinai spaudiniams platinti". Žinau, kad kibiti prie Nepriklausomos Lietuvos tvarkos nepopuliariau, tai lyg prieštarauja gero elgesio taisyklei: apie mirusius gerai arba nieko. Tačiau, antra vertus, mes kovojame, arba bent tariamės kovoją, už Lietuvos laisvės atstatymą ir todėl ne tik dera, bet ir reikia prisiminti ne tik gerus, teigiamus dalykus, bet ir klaidas, kad jų ateityje išvengus. Juo labiau, kad spaudos laisvės ir atsakomybės problemos nesame kaip reikiant išsiaiškinę ir dažnai girdisi tokių nuomonių, kuriuos verčia

Lietuviuose dar reikia kovoti dėl pagrindinių liberalizmo — ir humanizmo — principų, kuriais remiasi modernioji kultūra, išsiamoninimo.

Vytautas Kavolis, santariečių "Mūsų Žingsniu" 12 (41) Nr.

tikrai nustebti. Kad taip yra irodo ir faktas; Chicago's studentai santariečiai balandžio 24 d. ta tema net ruošia nuomonų pasikeitimą. Tiesa, jie nori kalbėti tik apie tas problemas "tremtyje", tačiau, mano galva, negalima apie tas problemas kalbėti, nepalietus N. Lietuvos, nes daugumas naujų ateivių, kuriems rūpi tos problemos, galvoja taip, kaip galvojo dar būdami Lietuvoje. O Lietuvoje spaudos laisvė džiaugėmės turbūt viso labo tik kokius 6 mėnesius.

Šioje vietoje daug kas man galėtų pasakyti: palauki Lietuvoje mes negalėjome duoti spaudai visiškos laisvės, tokios

laisvės, kurią taip gražiai apibūdino Shakespeare savo komedijoje "As You Like It":

"I must have liberty
Withal, as large a charter
as the wind,
To blow on whom I please."

Lietuvoje, jaunoje valstybėje, pirmiausia reikėjo nustatyti tvarką, nes, kartojant Cohen-Portheim'o žodžius, laisvė neįmanoma be tvarkos, tvarka be įstatymų, o įstatymus negali gyvendinti be jėgos. Už tat seimų valdymo laikais 1922 m. konstitucijoje numatyta spaudos laisvė buvo suvaržyta, remiantis tos pat konstitucijos 32 str. įvestu karo stoviu. Nesinaudodama tuo "stoviu" liaudininkų-socialdemokratų koalicija per kelis mėnesius neteko valdžios, o atėjęs Smetonos režimas vėl grįžo prie karo stovio, vėliau pakeitęs ir pačią konstituciją.

Smetonos režimas buvo diktatūrinio pobūdžio, o diktatūra ir spaudos laisvė yra du nesuderinami dalykai. Tiesa, diktatūrinis režimas buvo ne Smetonos sugalvotas, bet išplaukė iš buvusių kultūrinių, politinių ir ūkinių sąlygų, lygiai kaip diktatūros anksčiau ar vėliau išgalėjo beveik visose naujose valstybėse nuo Adrijos iki Baltijos. Pagaliau, pradžioje pas mus įvestas parlamentarinis režimas ilgai nepasirodė esąs neįpraktiškas ne tik Rytų bei Vidurio Europoje, bet ir pačiame to režimo lopšyje — Prancūzijoje, kur nauja konstitucija buvo sukūrta specialiai vienam žmogui — gen. Charles de Gaulle, pagal jo vieno norą.

Negalima neigti, kad tokiuose išvedžiojimuose nebūtų tiesos. Ir mano nuomone, dėmė Lietuvos istorijoje sudaro ne pati Smetonos diktatūra, kuri turėjo išplaukti iš susidėjusių aplinkybių, bet pastangos tą nenormalų, laikiną režimą pridengti tobulesnėmis laikamą santvarkos skraiste. Tos pastangos, kiek jos lietė spaudos tvarkymą, buvo kvailios, beprasmiškos ir nereikalingos.

Diktatūra, kaip sakėme, negali pakeisti spaudos laisvės, todėl logiška, kad diktatūrai išgalėjus visa spauda paverčiama jos propagandos tarnai-

... Bostone gyvenu 10 metų. Gerai pažinau prof. Vaclo Birsiką, pažįstu "Liet. Enc." leidėją ir redaktorius. Galu liudyti, kad nei p. Girnius, nei kas kitas nėra "išgūjis" prof. Birsiką. Ne tik "Liet. Enciklopedijoje", bet ir žurnaluose bei kitose leidyklose redaktoriai laikas nuo laiko keičiasi dėl įvairiausių priežasčių.

Reikiu pagarbą.
JURGIS GIMBUTAS
Boston, Mass.

"REIKIA MUMS DAUGIAU DIRŽŲ." — Bronys Raila savo "akimirksnių kronikose" sušunka, patiekdamas keletą pieštų pavyzdžių: diržas viršum nosies, aplink smakrą ir pakaušį, aplink šniautą, aplink kojas žemiau kelių ir pagaliau aplink kaklą... Kadangi Raila nori "daugiau diržų", tai čia jam dar vienas, ir šį kartą — "kollektivinis diržas":

Šito diržo, manau, turėtų užtekti visam Railos kolektyvui — "jam ir vaikam ir bačkelei su lankam." ALM
New York

UNIJA SU RUSAIS

Ko Lenkija būtų verta be tokių lietuvių, kaip Kosciuszka, Pulaskis, Micevičius ir Stenkiečius, kuriais lenkai taip didžiuojasi? Apie Henriką Stenkievičių, parašiusį "Quo Vadis?" ir kitus literatūros veikalus, vienas amerikiečių žurnalas rašo, kad "he came from an old family of Lithuanian descent." Lenkai, žinoma, nenori nė girdėti, kad jie vyrai yra lietuviai. Lenkai visa tai painigia, nežūrėnt to, kad, sa-

kysime, toks Kosciuszka patį kartą, rašydamas draugams į Lietuvą, klausė: "Kas aš esu, jei ne lietuvis?"

Todėl, kad praėityje Lietuva su Lenkija buvo sudariusi politinę uniją, tai dabar lenkai savinasi pačius lietuvius. Dabar lenkai turi sudarę uniją su rusais — tegu juos savinasi. Tuo labiau, kad ir kalbos atžvilgiu lenkai mažai nuo skiriasi nuo rusų. PAUL KAPICKAS
Providence, R. I.

Didžiai Gerbiamas Redaktorius: Vienybės 13 nr., bal. 3 d., paskelbtas p. Jono Leono iš Clevelando laiškas, kuriame be pagrindo niekinamas dr. J. Girnius ir prasilenkiama su tiesa. Reikalinga pastebėti:

1. Dr. Juozas Girnius yra vienas iš nedaugelio lietuvių filosofų, dėstęs filosofiją Vyt. D. Universitete Kaune, savo sugebėjimus parodęs savo veikalais, kaip "Filosofijos Pagrindai" 1946 m., "Laisvė ir Būtis" 1951 m., "Žmogus be Dievo" 1956 m. ir kt. Nėra jokio pagrindo pravardžiuoti p. Girnių filosofu kabutėse, kaip padaryta p. Leono laiške.

2. "Liet. Enciklopedija" skaitau ir ten nemačiau jokios "gilios ir šurkščios tendencijos". Nematau nei pagležos, nei lietuvių niekinimo dr. Girniaus straipsniuose. Kur jos yra radęs minėtojo laiško autorius?

3. Dr. Girniui valia būti frontininku, kaip man, sakysim, liaudininku, o p. Leonui, gal būtų, demokratiniu neo-lituanu. Ir dėl to nėra ko painigauti.

1889 m. balandžio 17 d. New Yorke sustojo Jono Šilupo leidžiamas Lietuviškasis Balsas, visoje Amerikoje beliko du lietuviški laikraščiai: Vienybė ir Saulė.

1890 m. balandžio 10 d. Ikkviduojamas Jono Šilupo pradėtas organizuoti Susivienijimas Visų Lietuvių Amerikoje. Jo izdas, 27 doleriai ir 35 centai, perduodamas Lietuvių Mokslo Draugystei.

1891 m. balandžio 28 d. pranešama, kad Amerikoje jau esą apie 200,000 lietuvių.

1894 m. balandžio 4 d. Plymouth, Pa. pasirodė kun. A. Burbos leidžiamas laikraščio, Valtis Devyniolikto Amžiaus, I numeris.

1896 m. balandžio 10 d. kritikuojamas Garsas ir Rytas, paskelbę "padotiausią prašymą Rusijos carui" dėl lietuvių spaudos laisvės.

1899 m. balandžio 19 d. kun. M. Kriaučiūnas Chicago's teisme pralaimėjo bylą prieš Lietuvos leidėją A. Ožauską ir redaktorių J. Adomaitį-Serną. Byla abiem pusėm kaštavo 10,000 dolerių.

1900 m. balandžio 10 d. pranešama, kad Hawajų salų plantacijose vergais laikoma daug rusinų, kurių tarpe esą keletas lietuvių.

te. Taip buvo hitlerinėje Vokietijoje, fašistinėje Kallijoje ir yra Sovietų Sąjungoje. Lietuvoje, kaip ir kituose Vidurio Europos valstybėse, diktatūra nebuvo visai "logiška", dalis spaudos buvo palikta priešingų politinių partijų globoje, bet tik norėta ją priversti pūsti, taip sakant į vieną dūgą, bet ir kaip tik čia susiduriame su tragiška-komiška visos problemos puse, — nebuvo nustatyta vienos melodijos. Kas iš to išėjo, gali paliudyti Jonas Aistis, kalbėdamas apie 1929 m. dar veikusią karo cenzūrą. Savo knygoje apie laiką ir žmones jis pasakoja kaip su cenzūra susidūrė tada pradėtas J. Juodelio leisti literatūrinis žurnalas Pjūvis:

"Karo cenzūra buvo ne tiek žiauri, kiek kvaila, neakyla ir formalistika: braukdavo iš akies. Neturėjome reikalo ir tikslo kovoti su valdžia, ribojomės vien literatūros reikalais ir klausimais. Antrąjį numerį spaudėme pas volkečius — kažkokio ten "beobachterio" spausdėjeje. Cenzorius, matyt, norėdamas parodyti savo galią, o gal tik priminti, kad jis nuotraukas skaito, savo pieštuku išarė šakelę, nubraukdamas net tokius nekaltus (ir pozicinius) sakinius, kaip: "Atimk mums tik vieną didelį ir šventą žodį tauta, ir nieko neilks." Redaktorius nusiminė, ir ne tiek dėl to, kad reikėjo visas numeris perredaguoti (tai yra —

Dail. O. Paškevičienės kūrinys "Pavasaris", kurį praeitą sekmadienį ivykusiame Velykų stalo parengime New Yorke laimėjo Plechavičienė. Prie paveikslų: M. Plechavičiūtė (kairėje) ir E. Legeckienė. J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Praeitą sekmadienį New Yorke ivykusio Velykų stalo svečiai ir viešnios. Iš kairės į dešinę: (sėdi) V. Čečetienė, J. Simutienė, garsusis lenkų tenoras Jan Klepura, latvių veikėja E. Druva, aktorė Martha Eggerth. Stovi L. Bieliukienė ir V. Jonuškaitė. Toliau matoma S. Abraitienė ir k. J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

DOMISI LIETUVOS LAISVĖS REIKALAI

Šiomis dienomis Romoje (parlamento rūmuose) posėdžiavo Europos Tarybos Patarimosios Asamblėjos Speciali Komisija, kuriai pavesta rūpintis neatstovaujamų Taryboje tautų interesais. Komisijos kviečiamas Lietuvos Diplomatijos šefas S. Lozoraitis pristatė jai pranešimą apie padėtį sovietų okupuotoje Lietuvoje. Pranešimui apsvastyti buvo paskirtas vienas Komisijos posėdis, kurio metu min. Lozoraitis atsakė į gausius Komisijos narių pateiktus klausimus ir, svarstymui pasibaigus, padėkojo Komisijos pirmininkui K. Bogholm'ui, danų parlamentarui, ir nariams už paro-

dytą Lietuvai didelį susidomėjimą bei palankumą.

Europos Taryba yra tarpvalstybinė organizacija, sudaryta iš dviejų dalių: Patarimosios Asamblėjos, į kurią įeina Europos laisvų valstybių parlamentų išrinkti delegatai, ir Ministrų Tarybos, kurioje dalyvauja tų valstybių užsienio reikalų ministrai.

• Šiaurės Suomijoje, apie 20 mylių nuo sovietų sienos, praeitą penktadienį pastebėta paslaptinis "skrendantis objektas", buvęs "daug žviesesnis už sputniką". Tokių "skrendančių žviesių" praeitą žiemą suomių yra matę ir daugiau.

Dėl visko kaltas ... Bismarckas

(Atkelta iš 1 psl.)

nuginkluotos juostos, kuri apimtų abi Vokietijas, gal net Lenkiją ir Čekoslovakiją, pravedimo Europoje. Tačiau tam yra priešingi ir Prancūzijos De Gaulle ir Vokietijos Adenaueris. Pereitame VIENYBĖS numeryje mes jau buvome pranešę, kad ta idėja patinka Vokietijos socialdemokratams, kurie ją laiko vieninteliu keliu kada nors daugiau ar mažiau suartėti su Rytų Vokietija. Jie kaip ir britai tikisi, kad ta idėja patinka ir sovietams, kurie kažką panašaus jau buvo užsiminę Lenkijos užsienio reikalų ministro Rapacki išpomis.

Kaip minėjom, tos idėjos priešinkai yra De Gaulle, nes jis bijo, kad Vokietija tokioje būklėje vėl gali užsioruoti revanšo. Sunkiau suprasti Adenauerio poziciją. Juk britų-sovietų idėja iš tikro duotų Vokietijai tam tikros laisvės politinėms intrigoms ir laviravimui, o be to, būtų, kaip sakėme, vienintelė viltis kada nors

pasiekti susijungimo tarp Vakarų ir Rytų Vokietijų. Adenaueris tačiau Vakarų Vokietijos sąjungą su Vakarų Europa laiko svarbesniu dalyku negu susijungimą su Rytų Vokietija. Tokiu būdu Chruščiovo teigimas vokiečių socialdemokratams, kad niekas rimtai nenori Vakarų ir Rytų Vokietijos susijungimo, yra teisingas.

Vokietijoje jau seniai ėjo gandai, kad Adenaueris ir vokiečių katalikai Vokietijos padalinimą laiko Dievo dovana, nes leidžia Vakarų Vokietijoje dominuoti katalikams, kurie visoje Vokietijoje sudarytų mažumą. Kad tokie gandai nėra visai be pagrindo parodo ką tik Stuttgarte išėjusi katalikiško Rheinischen Merkur dienraščio Bonnos redaktorius P. W. Wenger knyga. (Paul Wilhelm Wenger: "Wer gewinnt Deutschland?" Seewal-Verlag, 424 psl. 19,80 DM) Šis autorius, nors nėra Adenauerio CDU partijos formalus narys, tačiau turi didelės įtakos jos politikos suformavimui, be to, jis turi dažnos progos asmeniškai pasitarti su Adenaueriu; tokiu būdu laikoma, kad kartais jis pareiškia tokias mintis, kurias pats Adenaueris dėl vienokio ar kitokio politinių sumetimų pareikšti negali.

Savo knygoje Wengeris didžiausia Vokietijos nelaimė laiko... geležinį kanclerį Bismarcką, kuris, kaip žinia, po prūsų hegemoniją, nugalėję Austriją, sujungė visą Vokietiją, kuri pradėjo I ir II did. karus. Jei ne Bismarckas ir jo politika, palaidos vokiečių valstybės būtų geriau sugyvenusios su savo kaimynais ir tas geras sugyvenimas būtų privedęs ilgainiui prie Jungtinės Europos.

Dabar, pagal Wengerį, Europos žviesesnė ateitis glūdi ne tautinėse valstybėse, bet regionallinėse federacijose. Jos būtų: Vakarų Europos federacija, kuri apjungtų dabartinę Vakarų Europą, įskaitant ir Vakarų Vokietiją. Dvi Dunojaus federacijos: viena austų-vengrų-čekų, kita jugoslavų-bulgarų-rumunų ir pagaliau Šiaurės Rytų federacija, kuri apimtų Rytų Vokietiją, Lenkiją, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jei ne Bismarckas, tos federacijos, galimas daiktas, būtų ilgainiui pačios išsivysčiusios, nes išplaukia iš geografinės ir ūkinės padėties logikos. Pirmosios reakcijos į Wengerio knygą Vokietijoje buvo, palyginti, ramios. Kaip ir reikėjo tikėtis, ji negalėjo būti gerai sutikta visuose Vokietijos protestantų sluoksniuose. Iš tiesų protestantų savitraštis: Christ und Welt Wengerio idėjų pavadino pačia blogiausia, kuri kada nors kilo Vakarų Vokietijoje. Tačiau visa eilė ir protestantų vadovujančių asmenų, kaip pav. žinomas filosofas Karl Jaspers, sutinka, kad Bismarcko "reich", buvo nelaimingas nesuipratimas, šiandien visai užmirštas.

Na, o kokia galėtų būti tokį planą sovietų pažūrta? Jei patikėti Minnesotos senatoriui Hubertui Humphrey, kuris net 8 valandas neseniai plepėjo su Chruščiovu, Kremlius jaučia didelį pavojų iš Kinijos pusės. Anksčiau ar vėliau Kinija iš "broliškos" Rusijos pareikalautų Sibire. Besiruošdama tam, Rusija turi būti suinteresuota apsaugoti savo Vakarų sieną — federacijų sistema gali būti ir jai priimtina.

DĖMĖ LIETUVOS ISTORIJOJE

(Atkelta iš 4 psl.)

parašyti), bet kad nubraukė pacituotą sakinį. Vokiečiai mums reikė užuojautos. Jų buvo du. Vienas vokiečių atidumu perskaitė visas nubrauktas vietas, patraukė pečiaus, tylėdamas pakraipė galvą ir pusbalsiu tarė savo bendrui: "Aber doch ist es nicht 'priešvalstybinis'!" Mus visus nustebino, kad vokiečiai geriau orientavosi lietuviškuose dalykuose, negu patys valdžios patatyti cenzoriai. Cenzūruojamos būdavo rinkinio nuotraukos, ne rankraščiai. Be to, incenzūruotos vietos reikėdavo užkirsti, ir vėl ta pati komedija iš naujo."

Žinoma, cenzorių galima suprasti. Žmogui reikia išpildyti savo "normą", o čia po ranka nėra jokių taisyklių, kas yra "priešvalstybinis" ir kas ne, kur dūrė su pirštu, ten tegul ir būna "blogai". Cenzoriaus tiesioginis viršininkas karo komendantas irgi nebuvo gudresnis, didelio supratimo negalima buvo laukti ir iš paties krašto apsaugos ministro, jeigu jis ir sutiktų diskutuoti savo valdinio-cenzoriaus patvarkymus. Savaiame aišku, kad tokioje būklėje jau nėra vietos kalboms apie valdžios orumą, o tik jos... kvailumą.

Nė kiek geresnė būklė buvo ir karo cenzorių pakeitus civiliu apskrities viršininko tarnautoju.

• Lietuvos Architektų Sąjunga, įsteigta 1946 m., turi 148 narius. Sąjungai vadovauja architektas Albertas Cibas.

• Kovo 22 d. Vilniuje, operos ir baleto teatre, įvyko naujos Lietuvos operos "Dalia" premjera. Šią operą, sužetą paėmę, iš Ballo Sruogos "Apyaušrio dalia" dramos, parakė kompozitorius Balys Dvarionas.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS SEKANČIAME NUMERYJE:

Apie 1935 metų spaudos įstatymą Lietuvoje

Buvusios Moterų Vienybės pirmininkės: (iš kairės į dešinę) K. Garšvienė, A. Bulvidienė (mirusi), M. Strumskienė-Jokubaitienė, U. Bacevičienė ir O. Valaitienė. D. Sulaičio nuotrauka

VIRŠUJE: Tai buvo 1941 metų Antrojo pasaulinio karo gaisrui plečiantis, Moterų Vienybė pati pirmoji pajuto, kad Amerikos lietuviams vėl reikės ištiesti pagalbos ranką savo broliams ir seserims Europoje. Tuo tikslu Moterų Vienybės iniciatyva New Yorke buvo sušaukta moterų konferencija lietuvių šalpos reikalui. Konferencijoje, kaip šioje nuotraukoje matyti, dalyvavo pirmosios nuo bolševizmo grėsmės pabėgusios moterys: J. Tubellenė, M. Valušienė, H. Yčienė-Ziūrienė ir kitos. Dabar Moterų Vienybė ruošiasi minėti savo sidabrinį jubiliejų. Tai įvyks gegužės 3 d. Hotel Towers, Brooklyne.

MOTERŲ VIENYBĖS SIDABRINĖ SUKAKTIS

ONA VALAITIENĖ

Brooklyno Moterų Vienybė įsikūrė 1934 m. spalio 15 d. Jos tikslai: draugiškumas, labdara, tautinės kultūros palaikymas ir kėlimas.

Pirmąją kvietimą organizacijai steigti (1934 m. spalio 6 d.) pasirašė: J. Valukienė, M. Strumskienė (Jokubaitienė), Garšvienė, V. Ščegauskienė, I. Trečiokienė ir P. Atkožaitienė. Kvietime buvo pasiūlyti 4 punktai aptarti: moterų organizavimas, labdara, pagalba laikraščiu Vienybei ir bendrai, kasdieninio gyvenimo klausimai, kiek tai liečia lietuvių moterį. Iš 40 kvietusių, į susirinkimą atvyko 14. Pirmuoju susirinkimu vadovavo M. Strumskienė. Antrame susirinkime nutarta: "Sėlpti lietuvius našlaičius čia ir Lietuvoje", "bendradarbiauti lietuvių tautininkų veikime", "remti jų organizacijas ir spaudą".

Daug kalbėta dėl draugijos vardo. Buvo siūlyta vadintis: "Pasaulis be Vyrų", "Rytų Žvaigždė", "Moterų Kultūros Draugija" ir kitais vardais. Apie pustuziniui susirinkimui praėjus, galutinai nusistatyta pasivadinti Moterų Vienybe. Šiuo vardu draugija buvo inkorporuota New Yorko valstybėje 1940 m.

Sumanymas Moterų Vienybę steigti kilo laikraščio Vienybės direktorių tarpe. Tuo laiku laikraštį leido bendrovė. Prieš tai prie Vienybės laikraščio veikė moterų draugija vardu "Moterų Globos Komitetas". K. Širvydienei išvykus į Lietuvą ši draugija, (kurios sekretore tuo laiku ir šių žodžių rašytojai teko būti) perėjo į Moterų Vienybę.

Organizuotis padėjo, vienybėčiai. Bet organizuotis nebuvo lengva. Ne tautinės minties veikėjams tautininkų organizavimasis nepatiko. Atsirado ir tokie, kurie "pranašavo",

kad, girdi, "bobos" susipyks ir iš tos jų "vienybės" nieko neiseis. Bet moterys buvo susipratusias ir todėl tos pranašystės neįsipildė: Moterų Vienybė štai, jau išgyveno 25 metus...

Moterų Vienybės pirmąją pirmininke buvo K. Garšvienė, išdininke V. Ščegauskienė (mirusi), sekretore M. Strumskienė (Jokubaitienė).

Visų darbų suminėti neįmanoma. Tik keletą būdingesniųjų.

Moterų Vienybė ruošė bazarus, banketus ir kitokius parengimus laikraščio Vienybės, labdaros ir kitų organizacijų naudai. Ruošdama pramogas puošnesnėse salėse bei viesbučiuose, M. V. tuo būdu dalį lietuvių jaunimo susigražino tautinei veiklai.

Tos pramogos ir bazarai duodavo gražaus pelno. Iš to būdavo šelpiama Lietuvos našlaičiai, studentai, aukojama Lietuvos Ginklų Fondui, Lėktuvų fondui ir t. t. 1938 m. Mot. Vien. įsteigė dvi stipendijas lietuvių kalbą studijuojantiems Columbia universitete, šelpė nuo potvynių nukentėjusius Amerikoje ir Lietuvoje. 1938 m. surengė didžiulę lietuvių meno parodą Brooklyno Muziejuje. Kasmet prisidėdavo su darbu, aukomis ir eksponatais Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorke ir t. t.

Ruošė paskaitas įvairiomis temomis. Lietuvos Moterų Tarybos atstovė ponia Čiurlienė lankantis Amerikoje, užmezgė artimesnius santykius su Lietuvos moterų organizacijomis.

Lituanistikoj daug padėjo R. Budrienė, J. Daužvardienė su paskaitomis. Dr. A. Šilupaitės vadovybėj karo metu buvo įsteigti Raudonojo Kryžiaus pirmosios pagalbos kursai, kuriuos visos Moterų Vienybės narės lankė ir baigė.

Moterų Vienybė talkino ir knygoms leisti — Širvydo biografijai, Timeless Lithuania ir kitoms.

1939 m. Moterų Vienybė ypač daug pasidaravo Pasaulinėje New Yorko parodoje, padėdama suorganizuoti lietuvių skyriaus komitetą, kuriame priklausė visos tuo laiku veikusios mūsų politinės grupės. Šio komiteto pirmininke buvo dr. Aldona Šilupaitė, vicepirmininkėmis Ona Valaitienė, Petronėlė Jurgelutė-Beverage, sekretore S. Jurevičiūtė, išdininke A. Bulvidienė (mirusi).

Komitetas ruošė pramogas priminėjo į pasaulinę parodą atvykusius iš viso pasaulio lietuvius.

Kiekvieną kartą, kada tik būdavo kenkiama Lietuvos vardui, Moterų Vienybė tuojau siūsdavo protestus — dėl Vilniaus, Klaipėdos ir visais kitais reikalais.

Kilus karui, Moterų Vienybės narės ypač sukruoto: mezgė kariams megstinius, organizavo ratelius Raudonajam Kryžiui, dirbo prie USO, aukėjo pinigais ir kraujo atsargas karo reikalams, pardavinėjo karo bonus, dalyvavo paraduose ir t. t.

Moterų Vienybė talkino New Yorko Lietuvių Tarybai, Lietuvai Vaduoti S-gai Ameri-

P. Tarasenka

Istorinė apysaka

KĘSTUTIS KRYŽIUOČIŲ NELAISVĖJE

— Sako, už tai, kad jis piktų jėgų galia krikščionių kūnus gydo, o jų sielas šėtonui paveržia ir veda į pragarą.

— Chal.. chal.. chal.. — ėmė kvatotis Kęstutis. — Būtų gerai, kad Žaltinis kryžiuočiams piktųjų dvasių nepagailėtų, o mane savo burtais iš nelaisvės išvaduotų.

— Gerai, kunigaikšti, — sujudo Alpas, — aš žinau, kur Žaltinis gyvena, nuvyksiu pas jį ir paprašysiu tave iš nelaisvės išvaduoti.

— Mielas mano sūnau, nei Žaltinis savo galingais burtais, nei visas narsių karių pulkas manęs iš šios stiprios mūro pilies neišvaduos...

— Tai gal lietuviai tave, kunigaikšti, išpirks?

— Gerai žinau, kad kryžiuočiai neims už mane nei savo belaisvių, nei aukso, nei kitų brangių turtų. Jie reikalau atsižadėti laisvės ir tėvų žemės. Visa savo širdimi trokštu, kad lietuviai nė vienos žemės pėdos už mane kryžiuočiams neatiduotų, o jei jėga ją grobtų, tai kad apgintų. Verčiau aš tame urve savo

gyvenimą baigsiu, bet busiu ramus ir laimingas, jei žinosiu, kad mano žmonės liko laisvi!

Norėdamas nuraminti tokių liūdnų minčių apniktą Kęstutį, Alpas prašydavo papasakoti apie Lietuvą. Ilgai tuomet pasakodavo kunigaikštis apie savo gimtąjį kraštą, apie jo girias, laukus, upes ir žmones, apie karžygiškas jų kovas su kryžiuočiais ir taip pamiršdavo savo nelaisvę. Apsipratę su nuolatiniu Alpo lankymusi, kryžiuočių sargybiniai ar žaisdavo kauliukais, ar gurkšnodavo alų, visai nekreipdami dėmesio, kad jis dažnai ilgiau užtrukdavo Kęstučio kambaryje.

— Kunigaikšti, Žaltinis man trumpai pasakojo apie Pilėnus, bet aš norėčiau smulkiau apie juos sužinoti, — kartą tarė Alpas.

— Gerai, papasakosiu, bet prašau tavęs, sūnau, vadink mane ne kunigaikščiu, o tėvu.

— Kaip aš galiu drįsti? Juk esi kunigaikštis, kryžiuočiai karaliumi vadina, o aš — prastas kryžiuočių vergas...

— Mūsiškiai vienas kitą gerbia, jaunesnieji vyres-

kos Lietuvos Misijai, A. L. Tautinei S-gai.

Karui Europoje prasidėjus, Moterų Vienybė pirmoji susirūpino šalpa, ir 1941 m. lapkričio 24 d. Hotel New Yorker sušaukė pirmąją Amerikos Lietuvos Moterų Konferenciją tuo reikalu. Tuo metu iš Lietuvos jau buvo atvykusios S. Smetonienė ir Jadvyga Tūbelienė, kurios šiam seime irgi dalyva-

vo. Seime dalyvavo atstovė veiki iš visų Amerikos Lietuvos kolonijų.

Kuriantis BALFui, Moterų Vienybė viena pirmųjų prisidėjo su darbu ir pinigais. Rūpinosi DP biliaus priėmimui ir jo įgyvendinimą. Ir atvykusiems iš Europos priimti Moterų Vienybė visada buvo pirmoji.

Moterų Vienybės pirmininkėmis buvo: C. Garšvienė, A.

Bulvidienė (mirus), M. Strumskienė (Jokūbaitienė), U. Bacevičienė, Ona Valaitienė ir P. Kimėnienė. Sekretorėmis — M. Strumskienė, O. Valaitienė, S. Abraitienė, E. Sirušienė, A. Krulickienė ir Helen Kulber.

Ukmergėje atidarytas plačiaekranis kino teatras "Draugystė".

Tarp įspūdžio ir žmogaus

Apie Balio Gražulio knygą „Sudužęs vaizdas“

ALĖ RŪTA

Po Daubaro, Alanto, Barausko, Landsbergio ir Barėno rinkinių Nida vėl patiekė skaityti mėgstamiai visuomenei įdomią novelių-pasakojimų knygą-Balio Gražulio „Sudužęs vaizdas“.

Jau keletą puslapių paskaitęs, jauti traukimą gilyn. Natūralus, ramus pasakojimo tonas, kalba be ypatingų literatūrinių puošmenų, nuoširdus įveigimas žmones ir įvykius.

KAIRĖJE: Žurnalistė salomėja Narkėliūnaitė (kairėje) kalbasi su Moterų Vienybės pirmininke Paulina Šimėniene, kuri, kartu su valdyba ir narėmis, dabar rūpinasi kaip geriau ir įspūdingiau paminėjus savo organizacijos 25 metų sukaktį.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

intrigų kablukai, — visa tai nuteikia gerai, žada nenuobodžias ir naudingas skaitymo valandas.

Žada. Ar išties? Nenuobodžias skaitymo valandas-tikrai. Šios knygos temos, tiesa, jau perspektyvinės, o ne degančios aktualijos. Bet sekė Gražulio pasakojimą ir stebiesi, kad mūsų gyvenimas Vokietijos lageriuose nebuvo tik nuobodžio bala, kad tenai mezgėsi ne vien meilės istorijos tarp dviejų uždangų, kaip jau žintais kartų iš įvairių komišky ir nekomišky raštų girdėta. Būta ten ir heroizmo-dėl kūdikio drąsiai mirčiai į aki pažiūrint, ir mistikos-kaip Vėlinių vakaras "Regėjime", ir gliaus žmogiško jausmo kario širdy-kaip "Sudužusiam vaizde".

Gal ir gerai, kad leidėjai iš Balio Gražulio knygą labai nuvėlino išleisti. Dabar, ją skaitydami, nauju žvilgsniu atsigręžiame į mūsų buvusį gyvenimą lageriuose ir gal kitais aspektais jį įvertiname. Nenuobodžia knygą-daro ir B. Gražulio mokėjimas pradėti pasakojimą iš tos vietos, iš kurios aiškiausiai išsivysto norimo apskaiti dalyko vaizdas. Gal tik "Juodojo rožė" išleistas taikas nebuvo vykęs: pradėjus Kamarausku ir Jasiukoniais, tuoj perėjus prie Bobėno, buvo laukiama, kad Julė Jasiukonienė ir šie du vyrai bus tas vienintelis intrigos trikampis; tuo tarpu, čia įvelta daugiau asmenų, ir Kamarauskas nustumtas į antraeilės novelės turinui.

Ar šios knygos perskaitymas naudingas bent kokiu atveju? Taip. Ir ne vienu. Balio Gražulio pasakojimai parašyti lengvu stiliumi, beveik liaudišku, su aiškia džiūkiško nuodūmumo atšvaita. Gera skaitymo medžiaga jaunimui. Ieš-
(Nukelta į 10 psl.)

niuosius tėvais, o šie juos sūnumis ir dukromis vadina, gi vienaamžiai vienas kitą broliais ir seserimis šaukia. Taip ir mano tėvas, didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, pats kitus lietuvius vadino, ir mus, vaikus, to mokė. Tai ir tu man esi ne vergas, o sūnus, aš gi — tavo tėvas, todėl tėvu ir vadink.

— Ačiū, tėveli kunigaikšči! — padėkojo Alpas Kęstučiui.

— Na, o dabar apie Pilėnus, mielas sūnau, apie tai, kaip prieš 25 metus mano tėvo Gedimino laikais lietuviai gynėsi. Lietuvos vakaruose, Sūduvos krašte, tarp plačių girių stovėjo stipri Pilėnų pilis¹. Ramiai gyveno savo darbus dirbdami pilėniečiai ir stropiai saugojo Lietuvą nuo kryžiuočių, kurie jau ir tuomet visais keliais veržėsi į ją. Nepajėgdami savo jėgomis lietuvių pavergti, jie pasikvietė talkon daug kunigaikščių, grafų ir kilmingų riterių. Surinkę didelę kariuomenę, žiemos pabaigoje kryžiuočiai užpuolė Pilėnus. Apie 4000 lietuvių karių ir aplinkinių gyventojų su savo galvijais ir kitokiais turtais susirinko tuomet Pilėnuose gintis nuo piktojo priešo. Nepabūgo kryžiuočių galybės nei subėgusieji į pilį žemdirbiai, nei kariai, nei pilies vadas Margeris. Kraugeriai užpylė apsauginius griovius, siendaužiais griovė pilies sienas, akmenų kruša žudė gynėjus, bet veltui. Dieną ir naktį priešas veržėsi į pilį. Ne kartą kryžiuočiai siūlė įgulai pasiduoti, žadėjo palikti gyvus, bet pilėniečiai nesutiko tapti

vergaeis ir narsiai gynėsi. Degančiomis strėlėmis padėgė priešai pilį. Per pralaužtas sienas, per dūmus ir liepsną jie ėmė veržtis vidun. Matydami, kad neišsilaukys, pilėniečiai nusprendė verčiau laisvi mirti, negu būti vergais, ir ėmė vienas kitą žudyti. Tėvai žudė žmonas, vaikus, vaikai — tėvus. Kad kraugeriai neišniekintų lavonų, juos metė į degančios pilies liepsnas. Pilėnų pilies vadas Margeris buvo galingas karžygys, daug jis nuskynė priešo galvų, o kai negalėjo daugiau priešintis, tai vienu smūgiu nužudė savo mylimą žmoną ir pats sau persiskrodė kalaviju pilvą, krisdamas šalia žmonos. Baisiai pykdami, kad nepavyko gauti nei vergų, nei grobio, kryžiuočiai sugriovė pilies likučius ir pamatus su žemėmis sulygino.

Po visą kraštą pasklido gandas, kaip karžygiškai mirė Pilėnų pilies gynėjai. Apie Pilėnų didvyrius dainiai kanklininkai skambias dainas sudėjo, seneliai savo vaikiciams prie židinių apie juos porina. Neišnyks nei tos dainos, nei sakmės, kol lietuviai bus gyvi.

— Čia tai karžygiai! — susijaudinęs tarė Alpas.

— Taip, mielas sūnau, jie tikrai verti to vardo. Mums nieko kito ir nelieka, tik kovoti.

— O jei lietuviai taptų krikščionimis, gal tuomet kryžiuočiai liautųsi Lietuvą puolę? — sudvejojo Alpas. — Tėveli kunigaikšči, o kodėl lietuviai nenori krikšto? Juk jie tik vieni yra likę pagonys.

VISI Į TALKĄ SPORTINIAM JAUNIMUI
NEW YORKO LIETUVIŲ SPORTO KLUBO
ir
BROOKLYNO LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO
SPORTININKAI

ruošia

ŠOKIŲ VAKARĄ

(SU IDOMIA JUMORISTINE PROGRAMA)

Šeštadienį, BALANDŽIO 11 D.

VAKARO PRADŽIA 8 VAL. VAK.
APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
No. 5th and HAVEMEYER STS.

ANTANO IR ONOS KAUNŲ

MAISTO KRAUTUVĖ

Pristatomas geriausias maistas į namus, taip pat
parngimams bei baliams, tik reikia paskambinti:
ULster 8-7821 arba EVergreen 4-5233

52 HUDSON AVENUE

BROOKLYN 1, N. Y.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9533

Dorion's MFG'S OUTLET STORES, Inc.

148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.

(Išlipti Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXtel 7-6082

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti koks didelis
vyrų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas tik reikalinga jūsų
artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti: Vilnonės, šilkinės
ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS
SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS - TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į

American Home Realty

84-14 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, 21, N. Y.
TEL. HICKORY 1-5220
(Forest Parkway Stotis)
WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį, įieškok tinkamą namą savo
šeimai ir sau. Neatidėliok, bet įieškok, tad kreipkis į
AMERICAN HOME REALTY. Šiai firmai vadovauja
patyręs William J. Drake. Jis gerai apylinkę pažįsta,
nes čia buvo kandidatu į Kongresą.

LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS
Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro.
Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės.
Mes surandame jums paskolą namams.

Tel. HI 1-5220

Pereitą šeštadienį įvykusiame priėmime Birūtei ir Karoliui Drugams, vėliausiai atvykusiems
DP, New Yorko lietuvaitės susipažįsta su elegantiškąja viešnia iš Vokietijos. Iš k. į d.: S.
Abraitienė, dr. M. Gimbutienė, Senikienė, J. Simutienė, Paprockienė, Rimgailienė ir viešnia
Birūtė Drugienė. Ant grindų - Ona Gedgaudienė ir Ligija Bieliukienė. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Ispėja dėl vaikų paralyžiaus

Didelės Amerikos gyventojų
dalies apsilėidimas nesiskiepyti
Salk skiepais, kad apsaugojus
nuo vaikų paralyžiaus, Basil
O'Connor, Tautinio Fondo (The
National Foundation) - anks-
čiau vadinamo Tautinio Vaikų
Paralyžiaus Fondo - pirminin-
ko buvo pavadintas "tautine
gėda". Jis tai pasakė, kalbėda-
mas per ketverių metų sukaktį
po apsaugojimo nuo vaikų pa-
ralyžiaus procedūros aprobavi-
mo.

"Nors jau keturi metai, kai
skiepai apsaugojantys nuo vaikų
paralyžiaus egzistuoja, tačiau
vis dar 98 milijonai įvairausio
amžiaus amerikiečių nepasi-
stengė bent vieną kartą įskie-
pyti Salk skiepais", p. O'Con-
nor pareiškė.

"Faktas, kad keturi ameri-
kiečiai iš septynių yra skiepais
neapsaugoti, kai skiepų kiekiai
eina niekais ant lentynų, yra
siaubingas komentaras apie
mūsų žmonių inteligentišku-
mą", "March of Dimes" pir-
mininkas pareiškė.

"Dar daugiau sukrečiantis
yra faktas, kad maždaug keturi
milijonų, jaunesnių kaip penkiu
metų amžiaus labiausiai į vai-
kų paralyžių linkusių, vaikų
tėvai nepajudėjo iš vietos, kad
apsaugotų savo bejėgius vai-
kus", pasakė p. O'Connor.

O'Connor priminė, kad
Detroitė 1958 m. vaikų paraly-
žiaus epidemija paguldė į lovą
876 žmones ir nuvarė į kapus
23, kas gali pasikartoti jei di-
delis žmonių skaičius nebus
įskiepytas. Jis pastebėjo, kad

pereitų metų epidemijos taip
pat slautė New Jersey, Virgi-
nijoje, vakarų Virginijoje,
Montanoje ir Hawajų salose.

"Dar vis yra laiko gauti
Salk skiepus prieš vaikų para-
lyžiaus sezono prisiartinimą",
O'Connor įtikinėjo, pridėda-
mas, kad dviejų kartų (net
vieno karto) iskiepyjimas gali
daugumą žmonių didele dali-
mi apsaugoti nuo vaikų paraly-

žiaus, nors aprobuota skiepiji-
mo procedūra reikalauja trijų
atitinkamai išdėstytų skiepiji-
mų.

"Į vaikų paralyžių linkusių
mažamečių vaikų ir jaunuolių
skiepijimas turėtų būti pradėtas
nedelsiant, jeigu mūsų tauta
nori išvengti vaikų paralyžiaus
katastrofos šią vasarą", O'Con-
nor perspėjo.

MARY PAIAUIS

RESTAURANT
BAR & GRILL

337 ST. NICHOLAS AVE.

BROOKLYN, N. Y.

(Ridgewood)

Phone: EVergreen 2-9141

Kviečia visus atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir
su draugais sueiti.

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Savininkas

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:

Televizija, radijas, III-FI fonografai (tape recorders),
oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbiai.
40% nuolaida vokiškiems III-FI aparatams.

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v. Tel. AP 7-0349

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus,
įvairiausiais apdraudos reikalais, federalinių ir valsty-
binių taksų (Income Tax) užpildyti, pirmūm piniginį
perlaidų (Money Orders),

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 7-4477

Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

REDAKCIJĖ KOLEGIJA:
R. Arūnaitė, D. Alytaitė, J. Birutis,
L. Petrauskaitė, S. Sirusas, V. Virbickas.

AKADEMINĖS MINTYS

MEDŽIAGĄ SIUSTI:
Rasai Arūnaitėi, 86-04 94th Street
Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-6336.

Studento teismas

Kovo 22 d. Apreiškimo papirpjos patalpose įvyko Liet. Stud. S-gos New Yorko skyriaus iniciatyvu suorganizuotas lietuvių studento teismas. Studentas buvo kaltinamas įvairiais punktais: išvaizda bei apsirengimu, neišsilauklėjimu, neišsilavinimu, nesidomėjimu visuomeniniu gyvenimu ir politine veikla.

Prokuroro rolę atliko kol. Domininkas Nargelė, teisėjo — kol. Leonas Sabaliūnas ir kol. Kęstutis Skrupskelis — studento gynėjo.

Nors šis teismas pretendavo būti humoristinis, tačiau to humoro nebuvo. Be to, buvo nusileista į gana žemą intelektualinį lygį. Ypač pastebėtina, kad kol. Nargelė savo kaltinimus bandė įrodyti labai nepagrįstais argumentais, kurių prasmė kartais buvo neaiški. Trumpai įrodyti, kad lietuvis studentas nėra išsilavinęs, jis pakvietė liudininkę, kuri taip kita ko buvo besikaltanti James Joyce, Franz Kafka ir Dostojevski, ir paprašė jos "parašyti" Dostojevskio pavardę. Kolegei taisyklingai neparašius, buvo padaryta išvada, kad kolegė yra neišsilavinusi. Aišku, kad išvada visiškai neparemta.

Kol. Skrupskelis žymiai geriau atliko savo rolę laikydamas humoro, logikos ir etikos principus. Jo išvedžiotimai buvo pragmatiški ir sistematingi, nors ir prieš absurdiškus kaltinimus.

Teisėjas suteikė šiek tiek teismiškos atmosferos, palaikydamas tvarką teismine terminologija, pabauda ir plaktuku.

Nors šis teismas ir buvo nuostabių bandymas paįvairinti studentišką veiklą, tačiau jis nepateisino klausytojo į jį sudėtas viltis.

R. A.

New Yorko akademikai skautai posėdžiauja, besiruošdami Jarošeko kvarteto koncertui, kuris įvyks balandžio 18 d., šeštadienį, Grand Paradise didžiojoje salėje, Brooklyne. Nuotraukoje matomi: D. Bulgarauskaitė, V. Ramanauskas, B. Ulėnaitė, L. Petrauskaitė, Ed. Kaminskas, A. Didžbalytė, E. Zilionytė, R. Kezys, L. Babarskaitė, A. Vedeckaitė, V. Virbickas, D. Alytaitė, V. Montvila, R. Arūnaitė, N. Vasikauskaitė, J. Birutis, V. Šetikas, Z. Bernotaitė, B. Šetikaikė.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

AKADEMIKIŲ SKAUČIŲ ŠVENTĖ NEW YORKE

Balandžio 4 d. į Baltic Freedom House New Yorko susirinko Akademikų Skaučių Dr-vės ir Korpl Vytis skyriaus nariai bei keli kviešti svečiai į kuklią, bet prasmingą šventę — N. Y. skyriaus ASD kandidačių į tikrąsias nares pakėlimo iškilmes.

Šventę atidare ir programą vedė ASD sk. pirm. Birutė Ulėnaitė. Pradžioje sugiedotas Lietuvos Himnas. Turiningą ir įdomią paskaitą davė Lietuvos Skaučių Sesierys Vyriausia Skautininkė L. Čepienė, spe-

cialiai šios šventės proga atvykusi iš Bostono. Ji kalbėjo apie kertinius polius, ant kurių jaunam žmogui reikia statyti gyvenimą. Tie poliai, anot prelegentės, yra darbas, meilė, laisvalaikis ir pasaulėžiūra. Proporcinga šių polių sintezė jaunos mergaitės gyvenime suteikia tyro džiaugsmo. L. Čepienė linkėjo jaunoms akademikėms šios sintezės įieškoti ir tuo siekti gyvenime laimės.

Vyriausia Skautininkė pravedė ir pasižadėjimo apeigas. ASD spalvas ir tikrosios narės vardą gavo Daiva Alytaitė, Rasa Arūnaitė, Algutė Didžbalytė, Marytė Eidukevičiūtė, Ramutė Meškauskaitė, Laima Petrauskaitė, Laima Šileikytė ir Nijolė Stadalnikaitė — Ulėnienė.

Naujasias nares šiltais žodžiais sveikino Liet. Gen. Konsulas J. Budrys, LLK pirm.

min. V. Sidzikauskas, Korp. Neo-Lituania atstovė V. Sutkutė, Korpl Vytis Chicago sk. pirm. A. Klorė N. Y. skaučių tuntininkė A. Noakaitė ir Korpl Vytis N. Y. sk. pirm. J. Birutis. Pastarasis šalia šilų žodžių kiekvienai naujai narei Korpl Vytis N. Y. sk. vardu įteikė ir po raudoną rožę. Davusių pasižadėjimą vardu kalbėjo L. Petrauskaitė.

Bikilmingoji šventės dalis buvo baigta su Gaudeamus. Po to šventės dalyviai buvo pavaišinti kavute ir užkandžiais, kuriuos paruošė A. Alytienė ir M. Ulėnienė bei pačios ASD narės. A. Alytienė šios šventės proga ASD skyriui padovanojo vėlavėlėms stovą ir vėliavų juostas.

Po šventės dauguma dalyvių suvažiavo į Kolumbijos universiteto Baker Field, kur tarptautinės studijų dienos proga vyko pasilinksminimas. D.B.

Akademinėj pastogėj

Dr. H. Montvilienė yra pakviesta vienos amerikiečių moterų inžinierių korporacijos garbės nare.

V. Pileika,

Korpl Vytis Hartfordo sk. junjorų tėvūnas, vadovaus šią vasarą rytinio pakraščio bendrai skautų stovyklai.

R. Vildžiui

Columbijos universitetas suteikė magistro laipsnį tarptautinės ekonomijos šakoje. R. V. gavo darbą General Motors Overseas Operations.

Ed. Kaminskas,

Yale universiteto doktorantas, kovo 21 d. New Yorko akademikų skautų sueigoje pravedė paskaitą tema "Akademinė skautija".

Inž. A. Klorė

Chicago Korpl Vytis sk. pirm. peritę savaitę praleido New Yorko, kur elektronikos inžinierių suvažiavime atstovavo savo kompaniją.

V. Gintautaitė

baigė biologijos studijas City College, New Yorko, gaudama Bachelor of Science laipsnį. Vida yra Operetės choro sekretorė, ASD N. Y. sk. narė ir aktyvi sportininkė.

BALTŲ BALIUS

Šeštadienį, balandžio 11, 8 v.v., Liederkrantz salėje, 6 87th St. (prie 5th Ave.) New Yorko, įvyks tradicinis Baltų Akademines Federacijos koncertas — balius.

Lietuvių programą išpildo J. Matulaitienės vadovaujama Tautinių šokių grupė, akordionu palydint muz. V. Stroliai.

Programoje taip pat dalyvauja latvių ir estų menininkai.

Šokiams groja populiarus Romo Butrimo orkestras.

Visuomenė kviečiama atsilankyti.

Chicago Tribune rašo, kad 1960 m. respublikonų partijos konvencija įvyksiantį Chicagoje.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos
pietūs, vakarieniškos ir užkandžiai

BARO KIOSKAS

GERIAUSI GERIMAI PAJIAUSIOMIS KAINOMIS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimų patalpos nemokamai. Visais reikalais kreiptis į klubo reikalų vedėją K. VAITAITI.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamos kainomis.

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTODUJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS
Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. Chelsea 3-2583

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

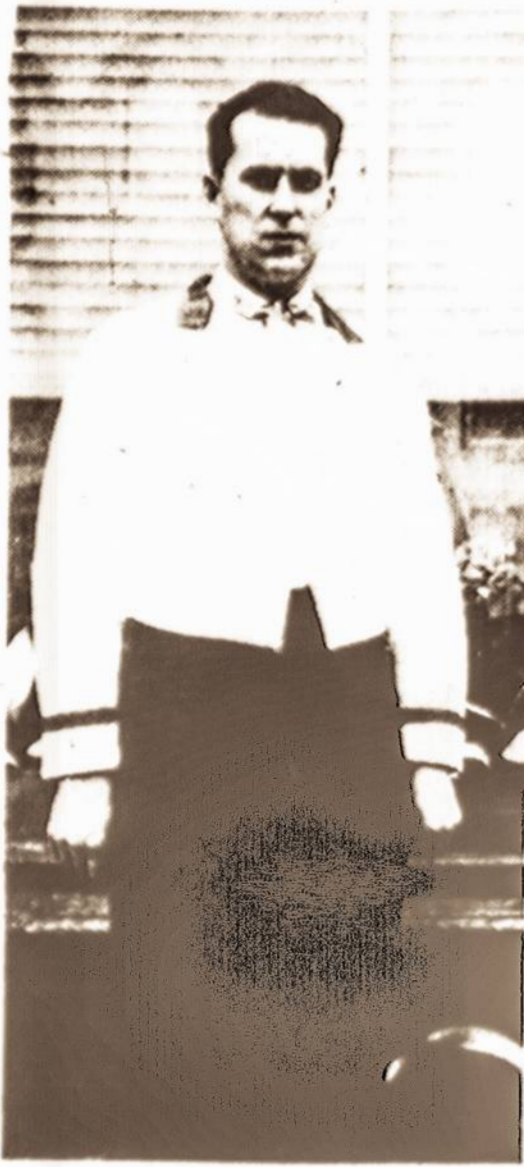
308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

NUDŽIUGINKITE SAVO ARTIMOSIUS SIUNTINIŲ DAR PRIEŠ VELYKAS

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patyrusius, atyžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus. Reikalaukite mūsų nemokamo katalogo su naujomis informacijomis. Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas, siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų).

Naujai išdekoruota Winter Garden svetainė (kairėje), pasiausiu laiku virtusi viena iš populiariausių įvairių parengimų vieta Brooklyne - 1883 Madison Street. Vyršuje, Vytautas Beleckas, Winter Garden svetainės ir baro savininkas.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Tarp Jungtinės Arabų Respublikos ir Sudano delegacijų pirmininkų arabų sąjungos konferencijoje, Libano sostinėje Beirute, kilo karšti ginčai. "Dabar jūs esate komunizmo priešai, nes tai reikalinga naujai Nasserio politikai", pareiškė sudanietis.

LANKĖSI PRANCŪZIJOJE

• Balandžio 5 d. Nicoje, Prancūzijoje, baigėsi tarparlamentinės sąjungos pavasariniai posėdžiai, kuriuose, kartu su Sovietų Sąjungos delegacija, dalyvavo ir Justas Paleckis.

• Argentinos vyriausybė ruošiasi išvartyti keletą Sovietų ir jų satelitų diplomatų, įtariamų dalyvavus praeitą savaitę įvykusiose Buenos Aires riaušėse, kur buvo sužeista 17 asmenų.

TARP ĮSPŪDŽIO IR ŽMOGAUS

(Atkelta iš 7 psl.)

kančiam tikros literatūros? — Čia yra pradai atkasimo nemažų įspūdžių mažuose dalykuose ir žmogaus sielos analizės. Šaltos mirties artėjimo įspūdis kone visiška pavykęs pasakojime "Mirtis ateina". Arba "Savanoriuose" — išnešta į šviesą didelė, tragiška dilema — kovos lietuvio prieš lietuvį. O "Sudužusiame vaizde" — jei neparodyta visa analizė (tokia

novelėj ir neįmanoma) kapitono Ramulionio ir eilinio jo vestose gretose Prano Vėlyvio sielų, tai bent vykusiai iškelta Vėlyvio tragika iki nepakeičiamumo.

Gaila, kad autorius neprivedė ligi tos tragikos paties Ramulionio, kuris, palikęs žeimą, pasivaikščiojimuose aplink lagerį bučiavo meilužės pirstelius, o apkartino dienas to žmogaus — "tyro, kaip ašara" — Vėlyvio, kuris už kapitono Ramulionio žeimą prarado draugus ir pats kraują bei prakaitą liejo. Bet tai gyvenimo tiesa, o Balyš Gražulis ją literatūriškai Hudija.

Lietuviui 8 m. kalėjimo

Vancouver Star praneša, kad advokatui Jonui Juškaičiui vietos teismas atima praktikos teises visam gyvenimui. Tai jungiama su tuo, kad p. Juškaitis teismas nubaudė 8 metais kalėjimo už išprievartavimą merginos (jai 29 metai, o jam 36), sekretorės darbo pas ją įleiskojusios davęs.

Juškaitis yra anksčiau turėjęs ofisą Toronte, kur prieš 6 metus irgi buvo įvertas į panašią istoriją, bet buvo išteisintas ir po to išsikėlė į Vancouverį.

Jei apkaltinimas yra teisingas, tai skaudi žinia Lietuviams: Juškaitis buvo ambicingas, iškalbus, elegantiškas, geros išvaizdos vyras, mokąs puikiai kelias kalbas ir veiklus visuomenininkas tarp lietuvių. Yra studijavęs Vokietijoje (Heidelberg, Marburge) ir teisės mokslus baigęs Kanadoje, kur 1947 m. atvažiavo su miško kirtėjų grupe. Vokietijoje jis buvo lietuvių stud. centro valdybos narys ir t.t. Reikia pasakyti, kad britų imperijos įstatymai apie išprievartavimą yra kiek kitoki nei kitur — su "nekaltybės atėmimu" nieko bendra neturi ir dėl to čia vyrui yra daug daugiau bėdų įklimpti, jei tik mergina užsinerės "pagudravoti". Gaila, kad škartauka tapo mūsų tautietis. E. Z.

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas Virginia 9-3112

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

L. MOLIN - REIKALŲ VEDĖJAS
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

Mums rašo

Siunčiu prenumeratą už Vienybę — čekį sumoje 7 dol. Beveik viskas tvarkoj, skiltis DABAR ir Vyt. MEŠKAUSKO straipsniai patraukia visą dėmesį — tai tiesiog puiku.

Vieno negaliu suprasti, kodėl dedamas, ir tai dar pirmame puslapyje, Chruščiovo snukis? Girdėjau žmones klausiant, kodėl šis brudas išleidžiamas į lietuvišką šventovę?...

JONAS ČESNA
Chicago, Ill.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja
daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas 9-1181

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES
A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks - didelis ar mažas - pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

MOTERŲ VIENYBĖS

25 METŲ SUKAKTIES

Vakarienė ir Šokiai

Sekmadienį

gegužės 3 dieną

HOTEL TOWERS

25 CLARK STREET, BROOKLYN, N. Y.

VAKARIENĖS PRADŽIA 6:30 v. v. ŠOKIAI 9 v. v.

BILJETŲ KAINA: Vakarienė 10 dol. Šokiai 2.50 dol.

Bilietai iš anksto gaunami pas Lietuvos biznierių ir Moterų Vienybės nars.

DĖMESIO!

LITHUANIAN BAKERY
131 INSLEE PLACE
ELIZABETH, NEW JERSEY

JONAS ANDRULIS
MICHIGAN FARM CHEESE, Inc.
FOUNTAIN, MICHIGAN

LIETUVIŠKA DUONA

LIETUVIŠKAS SURIS

LIETUVIŠKOS DEŠROS

IR SKILANDŽIAI

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų,
kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAIŠKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York

Tel. TW 4-8087

Sportas

Naujasis Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas New Yorke darydamas pirmąjį kontaktą su Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos nariais, jaučia pareigą padėkoti visiems išreikšusiems jam savo pasitikėjimą balsavimo keliu.

FASK-tas pasižada dėti visas pastangas, kad sąjungos nariai ir toliau turėtų sąlygas fiziniai lavintis ir sportuoti mūsų trispalvės ženkle.

Todėl FASK-tas kviečia visus sąjungos narius remti ir plėsti mūsų organizaciją, sąžiningai vykdyti SALFASS-gos

nuostatus, nuolirdžiai domėtis lietuviška sportine veikla ir savo sportiniais pasireikšimais kelti lietuvių ir Lietuvos vardą šiame svetingame krašte.

FASK-tas savo veiklą (naujus reikalus) nutarė perimti kovo 15 d.

Savo pirmame posėdyje, įvykusiame vasario 27 d. New Yorke, naujasis FASK-tas pasiskirstė pareigomis sekantiai: A. Vakselis, pirm., A. Birutis, vicepirm., J. Kepenis, gen. sekr., A. Ruzgas, sekr., K. Jrazauskas, izd.

Oficialus naujojo FASK-to adresas: Jaroslavas Kepenis, 360) Palmetto St., Brooklyr. 27. N. Y. Telef.: VA 1-3247

Visi šiuo laiku veiklą FASK-to potvarkiai, nuostatai, susitarimai ir pan. pasilieka ir toliau galioje.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

White Horse Tavern

Baras, Restoranas ir Salė
Duodami sofaldotuviniai pietus

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

AUGUST P. GUSTAS, Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

354 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

TEL. EVERgreen 7-4774

Šios naujai įrengtos koplyčios yra vos du blokai nuo Broadway. Lengvai pasiekiami, važiuojant BMT, INS linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS
Direktorius
660 GRAND STREET
NOTARY PUBLIC

ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedejas
BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr.
84-02 JAMAICA AVENUE
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS

J. B. SHALINS
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (vairiems reikalams).

VIENYBĖ

A. J. Vamas

paskirtas koordinatorium lojalumo parade, kuris įvyks balandžio 25 d. New Yorke. Lojalumo parade dalyvaus ir lietuvių grupė.

Kipras Bielinis,

Lietuvos Laisvės Komiteto narys, balandžio 19 d., sekmadienį, 5 v. p.p., lietuvių protestantų parapijos salėje, 197 Maujer St., Brooklyne, kalbės apie Mažosios Lietuvos problemas. Ta proga bus renkama nauja Mažosios Lietuvos Bičiųliu Draugijos valdyba.

Dail. A. Galdikas

su dviem savo kūriniais dalyvauja Kolumbijos Muziejaus parodoje, S. Carolina valstybėje. Paroda vyks iki gegužės 10 d.

Dr. V. Paprockas

praeitą šeštadienį chirurgų susirinkime, Liuteronų ligoninėje, skaitė paskaitą apie arteriografiją, kaip diagnozo priemonę.

St. Zobarskas

atidavė spaudai antrąjį, papildytą lietuviškų pasakų rinkinį anglų kalba, "Lithuanian Folk Tales".

D. Klūga

prašo įspėti, kad balandžio 15 yra paskutinė diena pajamų mokesčiams raportuoti. Mokesčių New Yorko valstybei šiemet raportuoti nereikia.

J. Mockevičius,

Maspetho vienybietis, žiemą praleidęs Miami, Floridoje, buvo užėję į Vienybės redakciją pasidalinti išpuzdžiais.

Kl. Simon

su K. Jurgėliene iš New Yorko buvo nuvykę į Hartford, Conn. aplankyti Jono ir Lejoros Kuodžių, neseniai susilaukusių dukters ir įsikūrusių naujuose namuose.

Pr. Domikaitis,

ilgus metus laikęs restorano biznį, perėmė Brooklyno Lietuvių Piliečių Klubo valgyklos tvarkymą. Be restorano, Pil. Klube taip pat veikia spaudos kioskas.

Alfonsas Petrutis,

Amerikos Balso tarnautojas, balandžio 18 d. Bostono lietuvių parapijos bažnyčioje sutuokiamas su Regina Violeta Norvaišaitė, dr. Valerijos Norvaišienės dukra.

LAWRENCE WELK TIKRAI PAGROS LIETUVIŠKĄ VALSĄ

Garsusis Lawrence Welk orkestras iš jam Algirdo Gustaičio patiektų lietuviškų melodijų jau atsirinko ir priėmė vieną. Tai kompozitoriaus Juozo Bertulio valsas pagal lietuvių liaudies dainą "Sėdžiu už stalelio, žiltrau pro langelį".

Kūrinys jau paruoštas Lawrence Welk muzikų visam jų orkestrui, repetuotas ir įtrauktas į per televiziją griežtinųjų kūrinų sąrašą.

Deja, galutinė jų televizijos programa užrakinama tik dvi dienos prieš programą, t.y. ketvirtadienio rytais. Yra vilties, kad tas valsas per visai Amerikai duodamą American Broadcasting Company televizijos tinklą (ABC - TV) Lawrence Welk programoje bus išpildytas šio šeštadienio, balandžio 11 d. vakare.

New Yorko Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų Draugijos ruošia pobūvį, kuris įvyks balandžio 18 d., 8 v.v., The Wienicke klube, 207 E. 86th St. (tarp 2 ir 3 Ave., New Yorke).

Gegužės 9 d. (šeštadienį) LIETUVIŲ TAUTINIS AKADEMINIS SAMBŪRIS New Yorke rengia Pokalbį vakarą su kukliomis vaišėmis. Pokalbį tema - lietuvių organizacijos ideologiniu ir pasaulėžiūriniu atžvilgiu. Referentas bus V. Rastenis, koreferentas dr. B. Nemickas.

Kviečiami visi nariai ir narės, o taip pat jų svečiai ir viešnios. Jaunimas turės progos pašokti, pasilinksinti.

Visa tai vyks Liet. Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Pradžia 7 val. vk.

Praeitą sekmadienį Baltijos Laisvės Namuose Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubo surengto Velykų stalo šeimininkės: (iš k. į d.) M. Varnienė, V. Jonuškaitė, M. Virbickienė, M. Kregždienė, A. Pakalkienė, E. Legeckienė, A. Ošlapienė, E. Prekerienė, G. Rannitienė. J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

MARGUČIŲ ŠVENTĖ NEW YORKE

Praeitą sekmadienį, balandžio 5, Baltijos Laisvės namuose, New Yorke, įvyko Lietuvių Moterų Atstovybės Klubo tradicinė margučių šventė - Velykų stalas.

Dr. M. Gimbutienė iš Boston, Mass. skaitė paskaitą apie kelionę po Prancūzijos ir Ispanijos priešistorinius urvus, pademonstruodama ekrane 60 įvairių paveikslų iš dešimties įvairių urvų, kur ji neseniai lankėsi.

Paskaita apėmė senovės meną prieš 10,000 - 30,000 metų senumo laikotarpį. Tai buvo daugiausia skulptūros, barjefai, spalvoti ir bespalviai raižiniai, rasti Prancūzijos ir Ispanijos urvuose.

Po paskaitos prelegentė atsakė į paklausimus ir po trumpo pertraukos svečiai perėjo į kitą kambarį, kur buvo meniskai paruoštas lietuviškų valgių tradicinis velykų stalas.

Dail. Onos Paškevičienės paveikslą "Bijūnai" laimėjo K. Plechavičienė, 96 metų amžiaus senutė, gen. Plechavičiaus motina. Bilietus trau-

kė S. Navasaitis, 15 m. berniukas.

Šventę atidarė klubo pirm. V. Jonuškaitė - Leskaitienė, pakviesdama atstojimu pagerbti neseniai mirusius Liet. Mot. Ats. klubo rėmėjus L.

Dymšą ir A. Stašinskię. Svečių atsilankė virš šimto, jų tarpe žinomi artistai, M. Eggerth ir jos vyras J. Kiepara, Pab. Mot. Tarybos pirm. E. Druva, Egzičių Moterų pirm. G. Brakienė ir K. E.Č.

Gerb. Lietuvos Konsului
p. VYTAUTUI STAŠINSKUI

dėl jo žmonos ALDONOS staigios mirties,
tiktą užuojautą reiškia
NATALIJA IR BALYS PARAMSKAI

VYTAUTUI STAŠINSKUI

skausmo valandoje mylimai žmonai mirus,
gilia užuojautą reiškia

N. Y. LIETUVIŲ FILATELISTŲ DRAUGIJOS NARIAI

Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubo surengto Velykų stalo dalyviai klausosi dr. M. Gimbutienės paskaitos apie priešistorinio meno radinius Prancūzijoje ir Ispanijoje. J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

